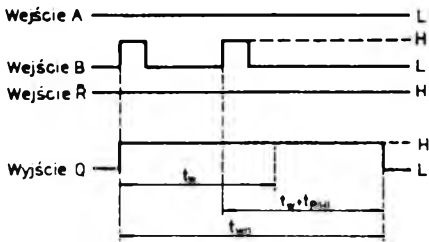
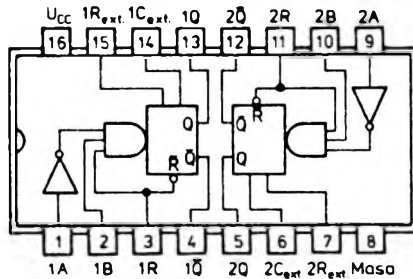

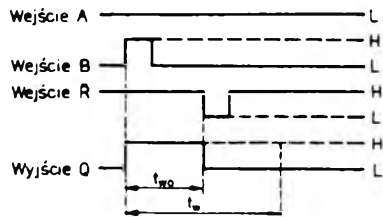
2.1.8.3. Dwukrotne przerzutniki monostabilne: UCA64123N, UCY74123N

wejścia		Wyjścia		
R	A	B	Q	$\bar{Q}$
L	X	X	L	H
X	H	X	L	H
X	X	L	L	H
H	L			
H		H		
	L	H		

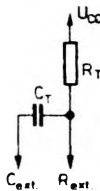
H = stan wysoki, L = stan niski, X = stan dowolny,
 = zmiana stanu z niskiego na wysoki,
 = zmiana stanu z wysokiego na niski,
 = impuls do stanu wysokiego
 = impuls do stanu niskiego

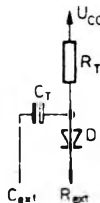
Przebiegi czasowe ilustrujące wyzwania podtrzymywelne

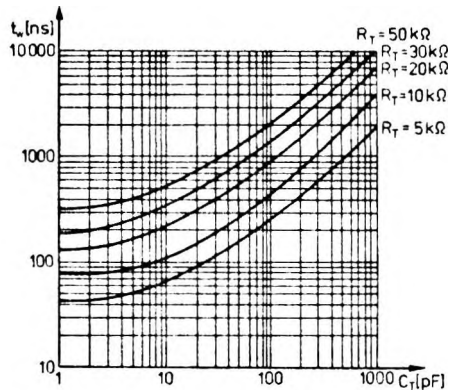
Przebiegi czasowe ilustrujące zerowania przerzutnika

Sposób dołączenia elementów R_T , C_T

Sposób dołączenia kondensatora elektrolitycznego C_T

Zależność czasu trwania generowanego impulsu t_w od wartości C_T , R_T dla zakresu $C_T \leq 1000$ pF.

Monolityczny układ scalony UCA64123N lub UCY74123N zawiera dwa identyczne, niezależne od siebie przerzutniki monostabilne z podtrzymywaniem wyzwalaniem dodatnim (wejście B) lub ujemnym (wejście A) zboczem impulsów wejściowych oraz możliwością zerowania w dowolnym momencie trwania impulsu wyjściowego.

Działanie logiczne przerzutnika monostabilnego opisuje tabela stanów.

Istnieje możliwość wydłużenia czasu trwania impulsu wyjściowego przez przyłożenie kolejnych impulsów wyzwalających w czasie trwania stanu quasistabilnego lub możliwość skrócenia czasu trwania impulsu wyjściowego przez przyłożenie impulsu zerującego. Bez podtrzymywania wyzwalania czas trwania impulsu wyjściowego jest określony przez stałą czasową $C_T R_T$. Wartość rezystancji R_T powinna być zawarta w zakresie $R_T = 5 \div 50 \text{ k}\Omega$. Pojemność C_T może być dobrana od zera do każdej wymaganej wartości. Czas trwania impulsu wyjściowego t_w dla pojemności $C_T \geq 1000 \text{ pF}$ wynosi

$$t_w = 0,32 \cdot C_T \cdot R_T \left(1 + \frac{0,7}{R_T} \right)^2$$

przy czym R_T opisano w $\text{k}\Omega$, C_T w pF i t_w w ns .

Elementy C_T , R_T należy dołączyć do wyprowadzeń C_{est} , R_{est} zgodnie ze schematem. Jeżeli wartość pojemności $C_T \leq 1000 \text{ pF}$, czas trwania impulsu wyjściowego należy odczytać z wykresu.

Jeżeli C_T jest kondensatorem elektrolitycznym, to elementy zewnętrzne należy dołączyć zgodnie ze schematem.

W układzie tym dioda D jest impulsową diodą krzemową (np. BAYP 94). Czas trwania impulsu wyjściowego należy obliczyć z zależności

$$t_w = 0,28 \cdot C_T \cdot R_T \left(1 + \frac{0,7}{R_T} \right)$$

przy czym $R_T = 5 \div 30 \text{ k}\Omega$

Minimalny odstęp czasu pomiędzy impulsami podtrzymującymi wyzwalanie jest określony zależnością

$$t_{min} [\text{ns}] = 0,22 \cdot C_T [\text{pF}]$$

Układy UCA64123N i UCY74123N są produkowane w obudowach plastikowych A49E(CE71).

Zalecane warunki pracy

Parametry		Wartość			Jednostki	
		min	nom	max		
Nazwa		Symbol	min	nom	max	
Napięcie zasilania		U_{CC}	4,75	5,0	5,25	V
Obciążalność każdego wyjścia w stanie	niskim	N_L			10	s.o.l.
	wysokim	N_H			20	
Obciążenie wnoszone przez wejścia	A, B				1	
	R				2	
Czas ustalania impulsu na wejściach A i B		t_{setup}	40			ns
Czas przetrzymywania impulsu na wejściach A i B		t_{hold}	40			
Czas trwania impulsu na wejściach R		t_{wR}	40			
Rezystancja zewnętrzna		R_T	5		50	$\text{k}\Omega$
Pojemność wejścia R_T		C_{RT}			50	pF
Zakres temperatury otoczenia	UCA64123N	t_{amb}	-40		85	$^{\circ}\text{C}$
	UCY74123N		0		70	

Wartości dopuszczalne parametrów

Parametry		Wartość		Jednostki
Nazwa	Symbol	min	max	
Napięcie zasilania	U_{CC}		7	V
Napięcie wejściowe	U_I		5,5	V
Ujemny prąd wejściowy	$-I_I$		12	mA
Zakres temperatury przechowywania	t_{110}	-55	125	°C

Parametry statyczne

(Jeżeli nie podano inaczej — w pełnym zakresie temperatury otoczenia)

Parametry		Wartość			Jedno- stki	Warunki pomiaru	Układ pomia- rowy
Nazwa	Sym- bol	min	typ ¹⁾	max			
Napięcie wejściowe w stanie niskim	U_{IL}		0,8		V		
Napięcie wejściowe w stanie wysokim	U_{IH}	2			V		
Ujemne napięcie wejściowe	$-U_I$		1,5		V	$U_{CC} = 4,75 \text{ V}$ $t_{amb} = 25 \text{ °C}$	G
Prąd wejściowy w stanie niskim dla wejść:	A, B		-1,6		mA	$U_{CC} = 5,25 \text{ V}$ $U_I = 0,4 \text{ V}$	C
	$\bar{R}$		-3,2				
Prąd wejściowy w stanie wysokim dla wejść:	A, B		40		µA	$U_{CC} = 5,25 \text{ V}$ $U_I = 2,4 \text{ V}$	D
	$\bar{R}$		80				
	każdego wejścia		1		mA	$U_{CC} = 5,25 \text{ V}$ $U_I = 5,5 \text{ V}$	
Napięcie wyjściowe w stanie niskim	U_{OL}	0,2	0,4		V	$I_{OL} = 16 \text{ mA}$	A
Prąd wyjściowy w stanie niskim	I_{OL}		16		mA	$U_{OL} \leq 0,4 \text{ V}$	
Napięcie wyjściowe w stanie wysokim	U_{OH}	2,4	3,4		V	$I_{OH} = -800 \text{ µA}$	B
Prąd wyjściowy w stanie wysokim	I_{OH}		-800		µA	$U_{OH} \geq 2,4 \text{ V}$	
Zwarciov prąd wyjściowy ²⁾	I_{OS}	-10	-25	-40	mA	$U_{CC} = 5,25 \text{ V}$	E
Prąd zasilania	I_{CC}		46	66	mA	$U_{CC} = 5,25 \text{ V}$	F

¹⁾ Wartości typowe podane są przy $U_{CC} = 5 \text{ V}$, $t_{amb} = 25 \text{ °C}$
²⁾ Jednocześnie może być zwarte nie więcej niż jedno wyjście

Parametry dynamiczne przy $U_{CC} = 5\text{ V}$, $t_{amb} = 25^\circ\text{C}$

Parametry		Wartość			Jednostki	Warunki pomiaru	Układ pomiarowy
Nazwa		Sym-bol	min	typ			
Czas propagacji sygnału do stanu niskiego na wyjściu Q od wejścia:	A	t_{PHL}	30	40	ns	$C_L = 15\text{ pF}$ $R_L = 400\ \Omega$ $C_T = 0$ $R_T = 5\text{ k}\Omega$	H
	B		27	36			
Czas propagacji sygnału do stanu wysokiego na wyjściu Q od wejścia:	A	t_{PLH}	22	33	ns		
	B		19	28			
Czas propagacji sygnału do stanu niskiego na wyjściu Q od wejścia R		t_{PHL}	18	27	ns		
Czas propagacji sygnału do stanu wysokiego na wyjściu Q od wejścia R		t_{PLH}	30	40	ns		
Czas trwania impulsu wejściowego bez użycia pojemności zewnętrznej		t_w	45	65	ns		
Czas trwania impulsu wyjściowego przy użyciu rezystora zewnętrznego		t_w	2,76	3,03	3,37	μs	$C_T = 1000\text{ pF}$ $R_T = 10\text{ k}\Omega$ $C_L = 15\text{ pF}$ $R_L = 400\ \Omega$

Pomiary parametrów statycznych

Tabela napięć wejściowych przy pomiarach U_{OL}

Napięcie na wejściach [V]	Wyjście badane
R	Q
0,8	otwarte
otwarte	0

Układ pomiarowy A. Pomiar U_{OL}

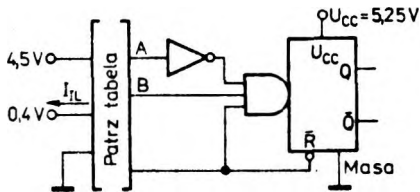
Tabela napięć wejściowych przy pomiarach U_{OH}

Napięcie na wejściach [V]	Wyjście badane
R	Q
otwarte	0
0,8	otwarte

Układ pomiarowy B. Pomiar U_{OH}

Tabela napięć wejściowych przy pomiarach I_{IL}

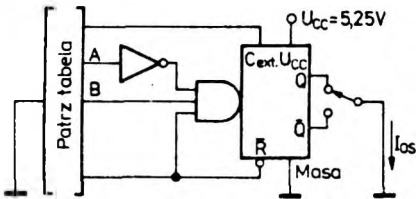
Pozostałe wejścia			Wyjście badane
$U_1 = 4,5V$	$U_1 = 0V$	Otwarte	
1R, 2R	1B, 2A, 2B	-	1A
1R, 2R	1A, 2A, 2B	-	1B
1R, 2R	1A, 1B, 2B	-	2A
1R, 2R	1A, 1B, 2A	-	2B
-	1B, 2B, 2R	1A, 2A	1R
-	1B, 2B, 1R	1A, 2A	2R

Układ pomiarowy C. Pomiar I_{IL}

Tabela określająca warunki pomiaru I_{OS}

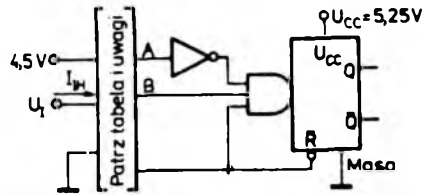
Napięcie na wejściach [V]		Wyjście badane
R	C ext	
otwarte	0	Q
0	otwarte	Q

Układ pomiarowy E. Pomiar I_{OS}

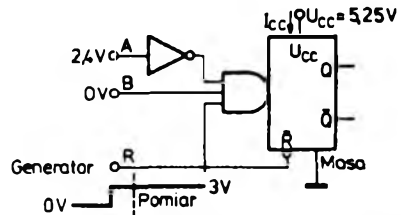
Tabela napięć wejściowych przy pomiarach I_{IH}

Pozostałe wejścia		Wyjście badane
$U_1 = 4,5V$	$U_1 = 0V$	
2A, 1B, 2B	1R, 2R	-
1A, 2A, 2B	1R, 2R	-
1A, 1B, 2B	1R, 2R	-
1A, 2A, 1B	1R, 2R	-
-	1B, 2B, 2R	1A, 2A
-	1B, 2B, 1R	1A, 2A

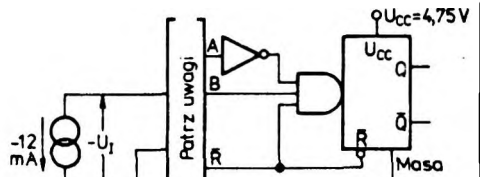
Przy pomiarach I_{IH} przytożyc: a) $U_1 = 2,4V$ b) $U_1 = 5,5V$ do wejścia badanego, na pozostałe wejścia według tabeli.

Układ pomiarowy D. Pomiar I_{IH}

Uwaga: pomiar I_{CC} wykonuje się dla obu przerzutników jednocześnie

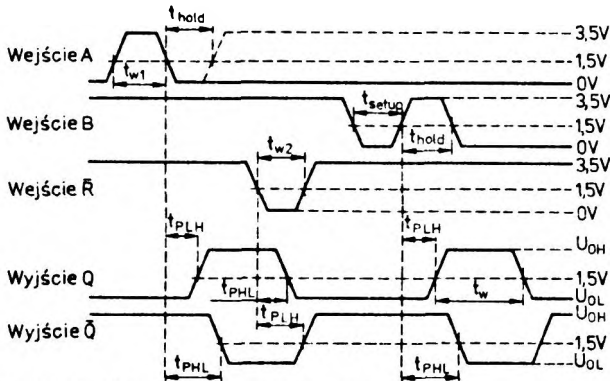
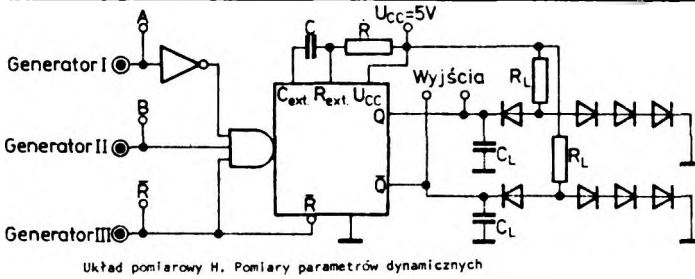
Układ pomiarowy F. Pomiar I_{CC}

Uwagi: Każde wejście jest badane oddzielnie. Pomiar $-U_1$ wykonać przy $I_1 = -12mA$ z wejścia mierzzonego, pozostałe wejścia dotychczas do masy.

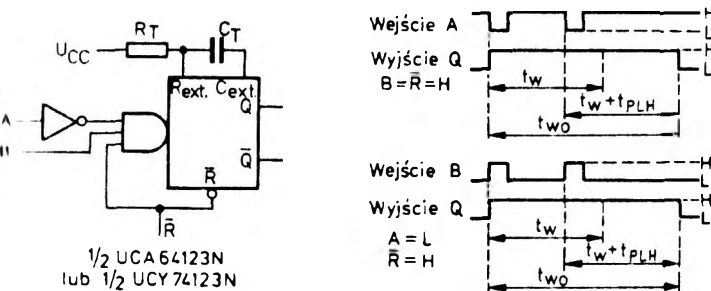
Układ pomiarowy G. Pomiar $-U_1$

Pomiary parametrów dynamicznych

- Uwagi:
1. Parametry impulsów wejściowych: czas trwania $t_{w1} = t_{w2} = t_{hold} = t_{setup} = 40$ ns częstotliwość $f = 1$ MHz, czas narastania i opadania zboczy impulsów $t_r = t_f = 10$ ns (mierzony pomiędzy 10% i 90% amplitudy)
  2. Impedancja wyjściowa generatorów $Z_o \approx 50 \Omega$.
  3. Wartość C_L uwzględniła pojemność sondy i pojemność montażu
  4. Wszystkie diody są typu BAYP95 lub odpowiedniki

2.1.8.4. Typowe zastosowania przerzutników 64/74123N

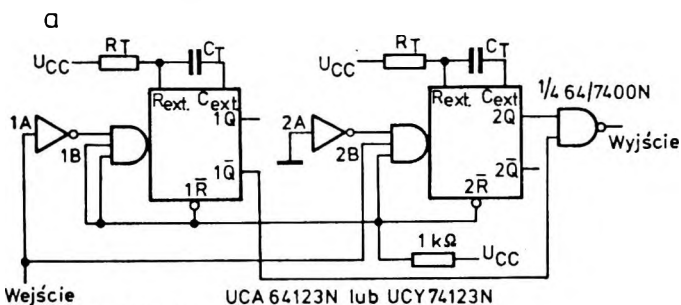

Rys. 2.128

Generacja impulsów z podtrzymanym wyzwaniem

a — schemat logiczny, b — przebiegi czasowe przy wyzwaniu opadającym zboczem, c — przebiegi czasowe przy wyzwaniu narastającym zboczem

Podstawowym obszarem zastosowań przerzutników monostabilnych są układy generacji przebiegów impulsowych o określonych parametrach. Wyróżniającą cechą przerzutników monostabilnych UCA64123N i UCY74123N jest podtrzymywane wyzwalanie, czyli możliwość ponownego wyzwalania przerzutnika w czasie trwania poprzednio wyzwolonego impulsu. Cecha ta umożliwia generację impulsów o dowolnym czasie trwania. Koniec generowanego impulsu następuje po czasie $t_w + t_{PLN}$ od ostatniego zbocza wyzwalającego (gdzie t_w jest czasem trwania impulsu przy jednokrotnym wyzwalaniu). Graficzną ilustrację generacji impulsów z podtrzymywanym wyzwalaniem pokazano na rys. 2.128.

Rys. 2.129. Układ opóźnienia impulsów

a — schemat ideowy, b — przebiegi czasowe

czas trwania impulsu na wyjściu $1Q$ jest taki jak na wyjściu $2Q$, to czas trwania impulsu wyjściowego zostanie odtworzony na wyjściu z dokładnością określoną równością czasów trwania impulsów na wyjściach $1Q$ i $2Q$.

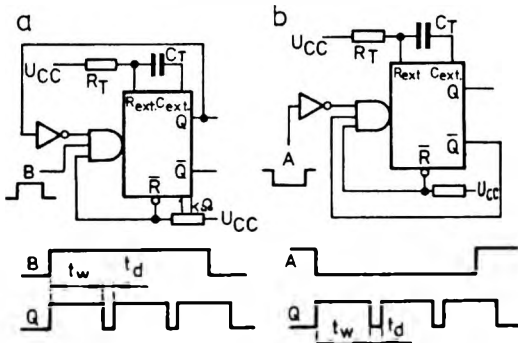
Układy astabilne

Przerzutniki monostabilne 64/74123N mogą być stosowane do generowania ciągu krótkich impulsów. Na rysunku 2.130 przedstawiono schemat bramkowanych generatorów krótkich impulsów. Przy zamknięciu pętli sprzężenia z wyjściem Q na wejście A (rys. 2.130a) lub z wyjścia Q na wejście B (rys. 2.130b)

Układ opóźnienia impulsów

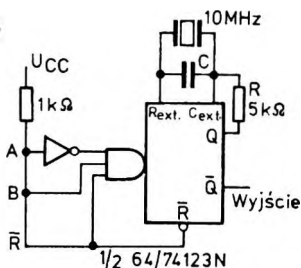
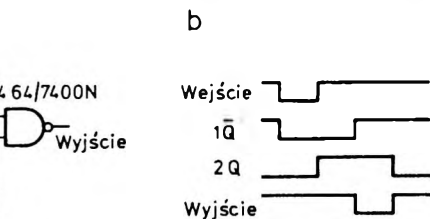
Na rysunku 2.129 przedstawiono schemat układu opóźnienia impulsu z możliwością zachowania czasu trwania impulsu pierwotnego. Pierwszy przerzutnik jest wyzwalany opadającym zboczem, a drugi narastającym zboczem impulsu wejściowego. Jeżeli

uzyskuje się ciąg impulsów o czasie trwania równym czasowi opóźnienia propagacji w pętli sprzężenia. Czas trwania impulsów można zwiększyć włączając szeregowo do pętli sprzężenia parzystą liczbę elementów logicznych z negacją lub dowolną liczbę elementów nie wprowadzających negacji. Czas trwania odstępów między impulsami określają wartości użyt-

Rys. 2.130. Bramkowane generatory krótkich impulsów

a — generator bramkowany stanem wysokim, b — generator bramkowany stanem niskim

Rys. 2.131. Schemat ideowy generatora o częstotliwości stabilizowanej rezonatorem kwarcowym

kowych C_T , R_T . Wejście B na rys. 2.130a lub wejście A na rys. 2.130b służą do bramkowania impulsów w wymaganym przedziale czasowym.

Na rysunku 2.131 przedstawiono schemat generatora o częstotliwości stabilizowanej rezonatorem kwarcowym. Wartości C , R należy dobrać tak, aby częstotliwość generowana przez układ bez rezonatora kwarcowego była większa od częstotliwości nominalnej generatora. Po dołączeniu rezonatora kwarcowego układ generuje przebieg o częstotliwości zależnej od rezonatora.

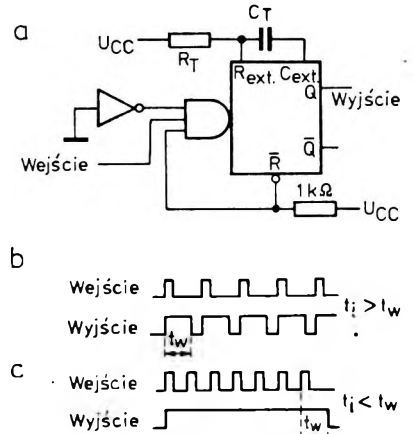
Komparatory częstotliwości

Przerzutniki monostabilne z podtrzymywaniem wyzwalaniem mogą być stosowane w układach porównania częstotliwości. Rysunek 2.132 ilustruje zachowanie przerzutnika dla różnych częstotliwości wyzwalania. Dla częstotliwości wejściowej mniejszej od zadanej $f = \frac{1}{t_w}$ otrzymuje się przebieg pokazany na

rys. 2.132b, natomiast dla częstotliwości większej otrzymuje się przebieg przedstawiony na rys. 2.132c.

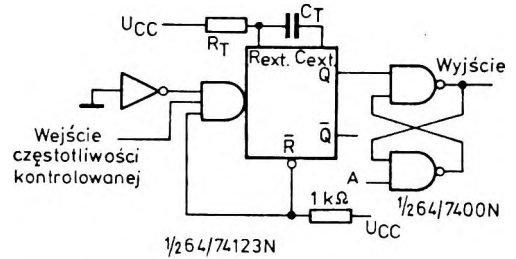
Z uwagi na występowanie różnic tych przebiegów przerzutniki te mogą być wykorzystane w układach porównywania częstotliwości. Na rysunku 2.133 przedstawiono prosty układ sygnalizujący zmniejszenie częstotliwości poniżej wartości zadanej $f = \frac{1}{t_w}$

(t_w jest wartością czasu trwania impulsu określonego wartościami elementów C_T , R_T). Na wejście A przerzutnika RS należy wstępnie przyłożyć impuls do

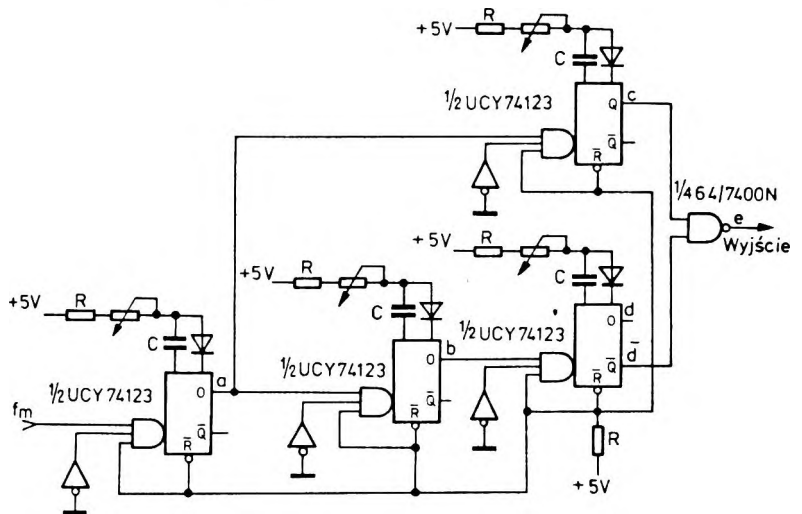
Rys. 2.132. Generacja przebiegów czasowych z zastosowaniem przerzutnika monostabilnego 64/74123

a — schemat logiczny, b — przebiegi czasowe dla $t_i > t_w$, c — przebiegi czasowe dla $t_i < t_w$

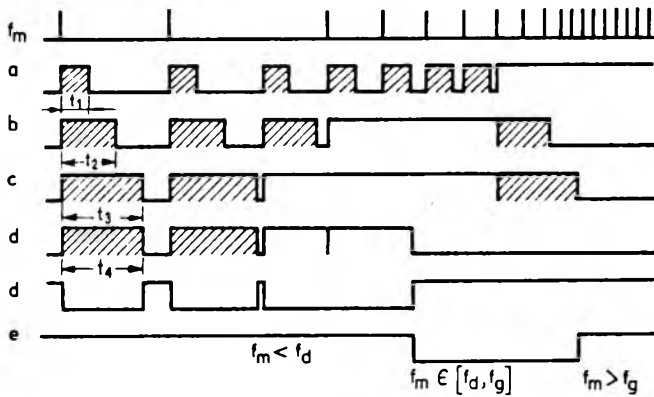

Rys. 2.133. Prosty układ porównania częstotliwości z wartością zadaną

Rys. 2.134 Schemat logiczny przedziałowego komparatora częstotliwości

Rys. 2.135
Przebiegi czasowe ilustrujące działanie przedziałowego komparatora częstotliwości

stanu niskiego. W czasie, gdy częstotliwość wejściowa jest większa od zadanej, na wyjściu Q przerzutnika monostabilnego utrzymuje się stan wysoki. Zmniejszenie częstotliwości kontrolowanej poniżej impulsu do stanu niskiego wywołuje na wyjściu Q przerzutnika monostabilnego zmianę stanu przerzutnika RS . Ponowne uruchomienie układu porównującego wymaga przyłożenia na wejście A przerzutnika RS impulsu do stanu niskiego.

Przykład komparatora przedziałowego częstotliwości, gdzie wykorzystano właściwości przerzutników 64/74123N przedstawiono na rys. 2.134. Przebiegi czasowe ilustrujące działanie komparatora widać na rys. 2.135. Częstotliwości graniczne przedziału częstotliwości określają zależności:

$$f_d = \frac{1}{t_1}; \quad f_g = \frac{1}{t_2}$$